

A l'Ajuntament en Ple

En data 11 de desembre de 2014 va entrar en vigor l'Ordenança bases de convivència democràtica a la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa que té per objecte establir les normes de convivència en comunitat i vetllar pel compliment de forma que s'aconsegueixi el seu desenvolupament en pau, llibertat i en igualtat de drets i obligacions, per tal de preservar l'espai públic con a lloc de convivència, civisme i benestar col·lectiu, on totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, oci, trobada i esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i drets de tothom.

També regula una sèrie de mesures encaminades específicament al foment i la promoció de la convivència i el civisme a l'espai públic, identifica quins són els béns jurídics protegits, preveu quines són les normes de conducta en cada cas i sanciona aquelles que poden pertorbar, lesionar o deteriorar tant la pròpia convivència ciutadana com els béns que es troben a l'espai públic que li ha de servir de suport, i preveu, si escau, mesures específiques d'intervenció.

L'Ordenança de Bases de la Convivència Democràtica té com a objectiu establir un marc normatiu que promogui la convivència ciutadana, el civisme i la igualtat entre totes les persones que habiten i utilitzen l'espai públic de la ciutat. Per tal d'alinear aquest instrument normatiu amb el marc legislatiu vigent en matèria de drets fonamentals, és necessari incorporar la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'Igualtat de Tracte i No Discriminació.

L'espai públic és polivalent, accessible, i evoluciona en funció de les necessitats de la ciutadania; va més enllà de carrers i places, és on es construeix la memòria col·lectiva i es fusionen les identitats. És un espai d'ús col·lectiu que permet el trànsit i la trobada, i és també l'àmbit físic de l'expressió col·lectiva i de la diversitat social i cultural. Per tal d'aconseguir aquesta convivència han de prevaldre els valors de la corresponsabilitat, del compromís actiu i de la voluntat de participació; valors que fomenten el benestar i la cohesió social i que conformen l'entrellat d'un sistema de relacions interpersonals que podem definir, també, com a bé comú.

L'Ordenança bases de convivència democràtica a la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa, tot i que ha estat objecte d'algunes modificacions, la perspectiva que el transcurs del temps ofereix de les virtuts i mancances de les normes jurídiques, els canvis socials, les noves formes de posar en risc la convivència i la tranquil·litat ciutadanes, els nous continguts de les demandes socials, i la imperiosa necessitat de modernitzar el règim sancionador actualitzant aquesta norma conforme a les novetats legislatives i a les quanties sancionadores d'acord amb la realitat del nostre temps, justifiquen sobradament una nova modificació d'aquesta Ordenança.

La Junta de Portaveus, en sessió del 15 de març de 2024, va aprovar inicialment la modificació d'aquesta norma i va acordar revisar aquells aspectes de l'Ordenança que calgui actualitzar i adequar, i va prioritzar la derogació de l'article 64 i tota referència a les hores de compromís social, que ha desaparegut del nou text. En relació a aquest precepte, l'article 141 de la Llei de Bases de Règim Local preveu la sanció econòmica com a única mesura correctora que d'administració local pot imposar en l'àmbit de les seves competències.

Cal adequar el text de l'Ordenança tenint presents els principis establerts a la Llei 19/2020 d'Igualtat de Tracte i No Discriminació, així com l'article 4.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. I actualitzar

el text per prevenir i sancionar conductes discriminatòries, així com discursos d'odi a l'espai públic; afavorir la protecció i assistència de les víctimes de discriminació en l'àmbit municipal; i establir mecanismes de mediació i sensibilització per fomentar la igualtat i la cohesió social.

S'han d'incorporar els criteris d'accessibilitat universal en totes les accions de foment de la convivència, assegurant que els espais públics i les activitats organitzades siguin accessibles i inclusivament per a totes les persones, donant compliment a allò que regula l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, per la que es desenvolupa el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats.

En matèria d'absentisme escolar, cal destacar que és un dret i un deure de tota persona menor d'edat anar a l'escola durant el període d'edat que estableixi la legislació vigent, actualment fins als 16 anys. És responsabilitat del pare, mare o de la persona tutora o guardadora legal procurar l'assistència de la persona menor al centre escolar fins aquella edat.

Segons la normativa reguladora dels drets en la infància i l'adolescència, es considera una situació de risc aquella en què el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per la manca d'escolarització, l'absentisme escolar i l'abandó escolar. La llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació regula que és competència de l'Administració local intervenir si detecta una situació de risc de l'infant o adolescent que es troba en el seu territori i, per tant, ha d'adoptar les mesures adequades per actuar contra aquesta situació.

Davant d'aquesta situació de risc se'n desprenen responsabilitats i cal adoptar mesures preventives i els corresponents procediments sancionadors que haurà d'incoar l'Administració local.

S'ha detectat un buit normatiu pel que fa a la regulació de l'ordenació de l'ús del servei públic municipal de transport col·lectiu urbà de viatgers i del comportament de les persones usuàries, especialment pel que fa a les actituds que poden afectar negativament la convivència ciutadana, el que justifica la necessitat d'incorporar un capítol específic dins l'Ordenança de convivència democràtica.

Els espais de transport col·lectiu urbà de viatgers són llocs de convivència intensa i obligada, en entorns tancats i sovint amb gran afluència de persones. La manca d'una regulació municipal sobre les actituds de les persones usuàries fa difícil prevenir i sancionar conductes i incloure aquest aspecte a l'Ordenança permetrà intervenir amb eines més precises i adaptades a la realitat local.

Des de l'aprovació de l'Ordenança bases de convivència democràtica a la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa l'any 2014, el Consell ciutadà de convivència democràtica no ha tingut pràcticament cap activitat. Un òrgan sense activitat com aquest no té sentit mantenir-lo ja que no ha servit per l'objectiu marcat.

La creació d'òrgans de participació estables comporta una gestió complexa que ha d'estar molt vinculada a la utilitat real que ha de tenir l'òrgan, i en aquest cas ha d'estar molt vinculada amb els serveis que gestionen l'àmbit de l'Ordenança, és a dir, l'àmbit de l'espai públic de la ciutat. Tenim un mapa molt extens d'espais estables de participació, i en el cas dels consells sectorials ens trobem que alguns arriben amb dificultat a cobrir les sessions ordinàries.

Sobre el que regula l'Ordenança és necessari que hi hagi transparència, seguiment i retorn, i un consell ciutadà que no s'ha activat no es veu la millor opció de fer participar en les temàtiques. En la composició de consell l'Ordenança diu que han de ser associacions de l'àmbit veïnal, cultural, esportiu, comercial, gent gran, dones, juvenil i capacitats diverses. Tots aquests àmbits tenen ja els seus propis espais estables de participació on es podrien abordar temes concrets del contingut de l'Ordenança (que és d'aplicació a tot allò que fa referència a la via pública de la ciutat, entorn natural i agrícola, i que té la policia com a encarregada del seu compliment). Procedeix, per tant, derogar tota referència al Consell ciutadà de convivència democràtica.

L'objectiu primordial de l'Ordenança de bases de Convivència Democràtica és promoure els valors cívics de veïnatge entre la ciutadania, des de la convicció que exigir valors i actituds cíviques i participatives en les relacions quotidianes de veïnatge contribuirà a fer més fàcil la convivència i augmentarà la qualitat de vida de la comunitat. És el nou marc normatiu per continuar garantint els drets de la ciutadania i una convivència cohesionada en paritat i equitat. En aquest sentit, s'entén com a convivència democràtica totes aquelles actuacions que tenen com a finalitat impulsar la corresponsabilitat en la gestió de l'espai públic, un bé comú, i que fomenten la participació de les persones en l'ordenament de la vida de la ciutat.

De conformitat amb el que es disposa a l'article 133.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú, i a l'article 66 bis.3 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya, és prescindible la consulta prèvia d'aquesta modificació ja que de la proposta no es desprèn que generi impactes rellevants des de la perspectiva econòmica, social o ambiental. Tot i així, d'acord amb allò establert a l'article 133 de la Llei 39/2015, de 1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, amb l'objectiu de millorar la participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració de normes, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte d'Ordenança, s'han dut a terme dues consultes públiques, a través del portal web de l'Ajuntament de Terrassa, amb l'objectiu de recollir l'opinió dels ciutadans i organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma.

- **La Consulta Ciutadana Pública del 29 de març al 25 d'abril de 2021**, relativa a la modificació de l'Ordenança municipal de Bases de Convivència democràtica referent a la imposició de sancions als responsables de l'absentisme escolar, pares, mares o persones tutores de l'alumnat en edat obligatòria d'escolarització, va tenir 3 aportacions ciutadanes. D'aquestes aportacions ciutadanes, algunes no han estat propostes de regulació que es puguin incloure al redactat, sinó que manifesten una opinió coincident amb la línia d'actuació de la Comissió segons la qual l'actuació principal sempre ha de ser la d'utilitzar tots els mitjans disponibles per ajudar a l'alumnat i les famílies a resoldre cada situació concreta d'absentisme (col·laboració, suports, acompanyament, orientació, beques, atenció educativa domiciliària justificada...). Per tant, les actuacions que suggereixen fan referència a aquestes actuacions que ja es fan i que estan contemplades al protocol d'actuació de la comissió d'absentisme, tal i com es pot veure als paràgrafs següents de l'informe publicat a la consulta, essent aquesta proposta un últim recurs a aplicar només en determinades situacions.
- **Consulta Pública de data 6 de juliol de 2022**, publicada al Portal Participa de la web de l'Ajuntament, la Consulta Pública de la modificació de l'Ordenança vigent pel que fa a les hores de compromís social, i l'article 21 que regula la conservació de l'espai públic per a jocs. De les cinc aportacions fetes, només una feia referència a l'objecte de la consulta, i manifestava que, si és un dret la realització d'hores de compromís social, cal preservar-lo i trobar maneres que no suposin un cost excessiu.

Manifestar al respecte que la substitució de la sanció econòmica per la realització de les hores de compromís social no és un dret, sinó una potestat de l'administració en la seva instauració. La bondat d'aquesta mesura, reparació del dany com a substrat pedagògic, es va implementar i normativitzar per l'Ajuntament de Terrassa amb l'aprovació de l'Ordenança ara objecte de modificació.

El Pla d'Aprofundiment de la Convivència Democràtica, al que aquesta aportació es refereix, per tal de poder continuar amb la realització de les hores de compromís social en benefici de la comunitat com a mesura alternativa al pagament de la sanció, no es va poder acabar implementat precisament per les dificultats i restriccions imposades per la normativa de

riscos laborals i els elevats costos de les assegurances que preceptivament s'havien de contractar per tal que els infraccions poguessin efectuar els treballs socials.

La Directora de Serveis de Via Pública, Seguretat i Protecció Civil ha emès informe tècnic relatiu a la modificació de l'Ordenança de Bases de Convivència Democràtica a la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa, en el que es detalla i justifica extensament els motius pels quals és necessària la modificació de l'Ordenança, i es presenta juntament amb el document comparatiu de l'articulat que es proposa modificar i dels dos annexos a l'ordenança, el primer en relació a les condicions per obtenir autorització d'ocupació de la via pública i el segon relatiu al quadre de sancions que s'actualitza conforme a les novetats legislatives i els canvis i demandes socials.

Per tot això, la Presidència de la Comissió informativa de Territori i Habitatge proposa a l'Ajuntament en Ple l'aprovació dels següents:

ACORDS

Primer.- Aprovar inicialment la modificació de l'Ordenança de Bases de Convivència Democràtica a la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa, amb la documentació que s'adjunta com a Text refós i els seus Annexos.

Segon.- Sotmetre l'acord d'aprovació inicial a informació pública i audiència a les persones interessades, pel termini de 30 dies, per a la presentació d'escrius d'al·legacions, queixes o suggeriments, mitjançant un anunci en el Butlletí Oficial de la Província, en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, en el Diari de Terrassa i en el tauler d'anuncis de la Corporació.

En el supòsit que no es formulin peticions, el Text refós de l'Ordenança de Bases de Convivència Democràtica a la ciutat s'entendrà aprovat definitivament sense necessitat d'ulterior acord, segons allò establert per l'article 49 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, l'art. 178 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya en concordança amb l'article 63 del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis de les entitats locals.

La Presidència